

Sociale veiligheid – Bestuursverantwoordelijkheid?!

Bestuurscafé NederVeluwe 29-10-2018

Inhoudelijke aspecten van de avond

Sociale veiligheid in de groep is de basis voor onze omgang in de groep.

Het is het fundament waarop speltakken en kinderen het spel kunnen spelen en zich in een veilige omgeving kunnen ontwikkelen.

Het is dus zaak om hier doorlopend aandacht aan te besteden in de groepsraad.

Scouting onder vergrootglas

Het thema is des te belangrijker geworden door de publieke en journalistieke belangstelling na de #MeTO affaires, voorvallen in SPORT en Scouting betreffend ongepast gedrag t.a.v. kinderen belangstelling en veroordelingen van onrecht plegers. Als er iets fout mocht gaan lig je als groep ook echt onder het vergrootglas en ligt het open in de media.

Nare voorvallen in de zomer van 2018 zijn een goed voorbeeld. Deze schaden de gehele Scoutingbeweging, zonder dat iemand er part of deel aan heeft.

Curatief en Preventief

Het is de verantwoordelijkheid van een groepsbestuur om preventief te werk te gaan op dit thema: hoe kunnen we met elkaar in de groep zorgen voor een sociaal veilige omgeving waarin kinderen zich veilig kunnen ontwikkelen. Hoe zorgen we ervoor dat de vrijwilligers zich ook veilig voelen. (Zie volgende paragraaf)

Mocht er een incident zijn, dan moet het bestuur curatief handelen. Om het bestuur te ondersteunen zijn er een aantal praktische Scouting protocollen, die handig zijn om te gebruiken:

- Protocol ongewenst gedrag
- LOT-calamiteitenfolder 2012
- Draaiboek Rouw en Verdriet V6-2
- Ondersteuning door het LOT (landelijk opvang team): praktisch en zorgvuldig advies, mogelijkheid tot ruggenspraak voordat je handelt) zijn 24x7 bereikbaar via .....
- Vraag hulp bij het LOT als zich een issue voordoet. Bij grensoverschrijdend gedrag helpen ze je als bestuurder. Dit wordt meldingsplicht genoemd, het is niet voor controle, maar juist om de bestuurder te ondersteunen.

Preventieve aanpak groepen: voorbeelden

- Bespreek thema sociale veiligheid in de groep of regio minimaal 1 keer per jaar. (Sommige groepen doen het voor de zomerkampen). Wat is het juiste gedrag van leiding t.o.v. de kinderen en waarom doen we dat. Weest je ervan bewust hoe dingen

overkomen, nu het thema zo onder het vergrootglas ligt en handel daarnaar. Weest bewust van je kwetsbaarheid. Doe aan teambuilding.

- Maak een afsprakenboekje
- Wees als bestuur altijd zichtbaar aanwezig op momenten dat ouders er zijn. Toon ook een mentale openheid.
- Stel een vertrouwenspersoon aan in de groep/regio, bij wie ieder terecht kan (stel een protocol hiervoor op)
- Groep/praktijkbegeleider benoemen de sociale veiligheid waar nodig tijdens kun werk
- Basistraining leidinggevenden besteedt aandacht aan belang van sociale veiligheid/VOG
- Vertel ouders proactief hoe je aan sociale veiligheid werkt en waarom je dat doet. (ouderavond, ouderbezoek, website, facebook)
- Leiding moet niet 1-op-1 chatten (facebook, Instagram, Whatsapp) met een jeugdlid), of 1 op 1 activiteiten doen, bv afmaken van een fluitekoord, tekencontrole. Het 4 ogenprincipe (altijd met 2 leiding) is van belang.
- VOG aanvragen voor alle kaderleden, ook als ze geen direct leidinggevende zijn. Het kan voor de groep handig zijn dit gelijk op meer terreinen aan te vragen (bv ook financieel)
- Met nieuwe leiding bespreken van een VOG-aanvraag is een moment om stil te staan bij het grote belang van sociale veiligheid. De aanvraag alleen kan zo een preventieve werking hebben.
- Wanneer iemand zijn VOG niet inlevert, niet accepteren. Een bestuur heeft die leiding niet toegestaan op activiteiten te zijn als deze geen VOG had ingeleverd. Effect: VOG was er binnen 2 weken
- Groepen hebben een gezamenlijke verantwoordelijkheid voor VOG's ook als de leiding met kinderen naar regioactiviteiten gaan. Het is voor een groep waar ieder een VOG heeft niet acceptabel als er bij een regioactiviteit leiding- van andere groepen rondloopt- zonder VOG.
- Weet als bestuur welke afspraken en protocollen gelden in onze vereniging!

Documenten die je hierbij kunnen helpen zijn te downloaden op

<https://www.scouting.nl/ondersteuning/veiligheid/sociale-veiligheid/in-veilige-handen>

- Stappenplan In Veilige handen
- Gedragscode
- Omgangsregels
- Stellingenspel Omgangsregels in de groep
- Protocol grensoverschrijdend gedrag 2017
- Profiel vertrouwenspersoon, voorstel vertrouwenspersoon
- Verklaring omtrent gedrag Infoblad 2018
- 20130602Pesten

Team besturenondersteuning regio NederVeluwe